

Gondold meg, és igyál!

Gondold meg, és igyál!

Megosztás

- [Facebook \(opens in new window\)](#)
- [Twitter \(opens in new window\)](#)
- [Pinterest \(opens in new window\)](#)
- [Download \(opens in new window\)](#)
- [<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> E-mail \(opens in new window\)](mailto:uhiskas@uhiskas.hu)

Érdekességek a macskák folyadékháztartásáról

A macskatartók egyik leggyakoribb táplálkozási szokásokkal kapcsolatos „panasza” a cicájukra, hogy azok nagyon kevés folyadékot isznak. Néha napokig úgy tűnik, mintha nem is fogyna az itatótálkából a víz vagy a tejecske. Állatorvosként azt kell mondanom, hogy ez a megfigyelés általában helytálló is, és nagyon sok macskára igaz! Azok a cicák, amelyek sok folyadékot isznak, kis túlzással mutogatni való ritkaságnak számítanak.

Ennek a „furcsaságnak” persze meg vannak a maga okai, és sajnos a maga következményei is. Tény, hogy a macskát a természet úgy alkotta meg, hogy a szervezete, szervei lényegében teljes és folyamatos „csúcsra járatással” működjének, szinte mindenben. Ennek a „tökéletességnek” része az is, hogy mint minden más, így a macskák folyadékháztartása is nagyon kiélezett, és ezért nagyon labilis alapokon nyugszik. Kis leegyszerűsítéssel azt is mondhatnánk, hogy a szervezetükben mindig éppen csak annyi folyadék van, amennyire a sejteknek aktuálisan szüksége van. Se több, se kevesebb. A folyadékfelvétel nagyobb részét a táplálék nedvességtartalma adja, főleg akkor, ha az állat alapvetően nedves étrenden (húsfélék, konzervek) él. A táplálékkal bejutott nedvesség legnagyobb része hasznosul is valamilyen formában, így átlagos körülmények között minimális plusz bevitelre van csak szükség. Ezért lehet gyakran azt tapasztalni, hogy a macskák keveset isznak, hiszen erre megfelelő táplálkozás mellett nincs igazán szükségük. Más a helyzet persze akkor, ha a cica szereti a száraztápokat (vagy szinte kizárólag csak azt eszik), mert ilyenkor mindenképpen több folyadékot kell innia. De akkor is megnő a szükséges folyadékigény, ha valami ok miatt megnő a szervezet vesztesége. Ez leggyakrabban különféle betegségek következtében, vagy öregkorban lép fel.

Kiolvasni a szeméből

Ahogy az előbbieken említettem, a végletekig kiszámított folyadékegyensúly sajnos nagyon labilis, ezért könnyen felborul. Ha csökken a folyadékfelvétel, vagy megnő az

elvesztett mennyiség, nagyon hamar kialakulnak a kedvezőtlen következmények, és az abszolút, vagy relatív folyadékhiány a szervezet kiszáradásához vezet. A kiszáradásnak persze vannak fokozatai, amelyek közül az enyhébbek általában nem okoznak sem durva elváltozásokat, sem durva következményeket, ám ha hirtelen sok folyadék hiányzik, akár súlyos általános tünetek is kialakulhatnak. Ez jól megfigyelhető például a hányással és hasmenéssel járó betegségek esetén, különösen a fiatal kiscicákban, amikor akár néhány óra alatt teljesen elgyengülnek, dülöngélnek a folyadékhiány miatt (súlyos dehidráció), bőrük pedig olyan ráncba emelhető, amely a kakastaréjhoz hasonlóan hosszú ideig megáll a felemelés után.

Amennyire könnyű a súlyos folyadékhiány (dehidráció) jeleit, tüneteit felismerni, akár a laikusoknak is, annyira nem könnyű észlelni az enyhe formát. Pontosabban szólva, lehet ezt észlelni, csak tudni, ismerni kell azokat az apró, sokszor nehezen észrevehető jeleket, amelyek erre utalnak. Ezek közül a legfontosabb és a leggyakoribb az ún. harmadik szemhéjak előesése (képünkön). A harmadik szemhéj a két szem belső sarkában található, és normális helyzetben a szemgolyó annyira visszanyomja a sarokba, hogy szinte alig látszik belőle valami. Akkor azonban, amikor a szemet rögzítő rostok egy kicsit is megrövidülnek, a szemgolyó hátrébb húzódik, és ilyenkor a harmadik szemhéj „előesik” (láthatóvá válik). A szemeket rögzítő rostok megrövidülése pedig leggyakrabban azért következik be, mert az azokat alkotó sejtek nedvességtartalma, turgora csökken.

Nem isznak eleget

Ebből az okfejtésből könnyen levezethető, hogy ha a mellékelt képen látható állapotot észleljük a macskánkon, okkal gyanakodhatunk arra, hogy valami miatt folyadékhiányos állapotban van. Ennek hátterében sokféle probléma állhat, de azért elsősorban a hasmenés, vagy a vizelettel történő veszteség megnövekedése jönnek szóba. Azt, hogy konkrétan mitől van a cica szervezete kiszáradva, és ennek milyen súlyossági foka áll fenn, természetesen az állatorvos dolga kideríteni és megállapítani.

A folyadékháztartás működtetésében igen fontos szerepe van a veséknek, aminek következtében érthető, hogy a folyadékellátási zavarok könnyen járhatnak – és járnak is – veseműködési bajokkal. A folyadékhiány jelentősen csökkenti az ún. filtrációs nyomást, ami ahhoz szükséges, hogy a vérből kiszűrődhessen az a rész, amiből aztán később a vizelet keletkezik. Miután a veseműködést sok egyéb tényező is befolyásolja, ha a különféle bajok, problémák összeadódnak, súlyos fokú kiválasztási zavar állhat elő. Ez az idősebb macskákban gyakran be is következik, mivel az ő esetükben a vesefunkció már egyébként is jelentősen beszűkült. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy az idős állatoknál se alakuljon ki folyadékhiányos állapot, vagy nagyobb veszteség, mivel ez akár veseelégtelenséghez is vezethet.

Vannak olyan szakmai vélekedések, amelyek szerint a macskák szinte egész életük során soha nem isznak elegendő folyadékot, ezért is nagyon gyakoriak az időskori vese- és kiválasztási, valamint húgyúti betegségek. (Ez utóbbiak azért, mert a szűkös folyadékellátás miatt a macskák vizelete mindig sokkal koncentráltabb, töményebb a többi állaténál, ami jó lehetőséget ad például a húgykövek, húgyúti homok kicsapódásához, keletkezéséhez.)

Hogyan vegyük rá?

Ezzel kapcsolatosan viszont gyakran felmerülő kérdés, hogyan lehet, vagy lehetne a macskákat több folyadék felvételére készíteni. Erre a kérdésre általában igen nehéz jó választ adni! A cicák legtöbbször nem fog több folyadékot magához venni csak azért, mert a gazdája ezt szeretné. Ha a táplálkozásában, az étrendjében már kialakult egy viszonylagos megszokás, szinte lehetetlen más étrendre, más tápláléktípusokra átszoktatni, ennek következtében rettentő nehéz a táplálékkal bevitt folyadék mennyiségét növelni. Ha ezt

meg akarjuk tenni, legtöbbször trükkökre van szükségünk. Ezeknek a trükköknek a lényege abban van, hogy meg kell próbálni az enivaló nedvességtartalmát apránként növelni. Ha a cicánkat házi kosztton tartjuk, vagy konzervfélékkel etetjük, ezt megtehetjük némi víz vagy húsleves növekvő adagokban történő hozzákeverésével. Száraztápok etetése esetén viszont azzal, hogy némi meleg vizet öntünk a száraztápra, és hagyunk egy kis időt arra, hogy a szárazeledel felületén lévő ízanyagok leoldódjanak. (Ezeket az ízfokozókat a gyártási fázis legvégén permetezik a még meleg szemcsékre abból a célból, hogy a cicák szívesen elfogyasszák a tápot.) A macskák jó része szívesen lefetyeli fel ezt a jó ízű folyadékot, még mielőtt nekiállna a szárazeleség elfogyasztásának. Így viszont már előre megissza azt a folyadékmennyiséget, amit elvileg a táp elfogyasztása után kellene felvennie. Sajnos, ez a próbálkozás nem minden cica esetében jön be, de azért mindenképpen érdemes megpróbálkozni vele. A fiatal macskák esetében jó, ha igyekszünk megtartani az étrendjükben a nedvesebb komponenseket is, és nem engedjük, hogy teljesen leszokjanak ezekről.

Az előzőekben említett folyamatok miatt minden esetben nagyon komolyan kell venni az olyan szituációkat, amikor egy macska nem eszik, hiszen így nem jut kellő mennyiségű folyadékhoz sem. Nem szabad tétlenül elmenni az olyan állapotok mellett sem, amikor a cicának hasmenése van, hány, vagy feltűnően sokat vizek. Jobb, ha ezekben az esetekben mielőbb megvizsgáltatjuk az állatot állatorvossal, esetleg kérünk némi kiegészítő vizsgálatot (pl. vér- és vizeletvizsgálatot) is. Idősebb macskák esetében szükség lehet a vesefunkció ellenőrzésére is, amit szintén laboratóriumi vizsgálatokkal tudunk megtenni.

Dr. Horváth László

A cikket a Macskamánia magazin biztosította. Köszönjük!

[Vissza a felnőtt cikkekhez](#)

Source URL: <https://www.whiskas.hu/felnott/etetes/gondold-meg-es-igyal>